

міжнародної практики та опосередковано враховують принципи, визначені в Акті з питань малого бізнесу для Європи, та рекомендації Індексу економічної політики в сфері малого і середнього підприємництва:

- створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва;
- розширення доступу малого і середнього підприємництва до фінансування;
- спрощення податкового адміністрування для малого і середнього підприємництва;
- популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок;
- сприяння експорту/інтернаціоналізації малого і середнього підприємництва;
- підвищення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва [4].

Зараз українське мале підприємництво має надії на міжнародні програми. У березні 2016 р. Україна приєдналась до програми COSME, яка є грантовою програмою ЄС для розвитку конкурентоспроможності малих та середніх підприємств (МСП). Термін реалізації програми: 2014–2020 роки.

Отже, в Україні на сьогоднішній день є багато проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, вирішення яких забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення підприємницького сектора, зменшення тіньового сектору. Основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава.

Джерела та література

1. Васьківська К. В., Лозінська Л. Д., Галімук Ю. О. Економічний потенціал підприємства в умовах змін: суть та характерні особливості. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7858> (дата звернення: 08.06.2020).
2. Офіційний web-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Офіційний інтернет-ресурс Світового банку. URL: <https://www.doingbusiness.org/en/doingbusiness>
4. Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 № 504-р.

Жамбей Т. – аспірантка
Науковий керівник: к. е. н., доц.
Г. Кошельок
Одеський національний економічний
університет, м. Одеса, Україна

Інформаційні потоки в системі управління підприємством

Господарська діяльність підприємства неможлива без взаємодії інформаційного, матеріального, фінансового потоків, за допомогою яких забезпечується взаємозв'язок із постачальниками, покупцями, банками, державними, фінансовими установами та іншими контрагентами, тому що саме вони забезпечують життєдіяльність і дієздатність підприємства.

Зупинимося на інформаційних потоках. В основі інформаційних потоків лежить інформація. У Законі України «Про інформацію» наведено, інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1]. Тобто інформація – це сукупність відомостей про факти, об'єкти, події, які в даному контексті мають певне значення.

Недостатність чи відсутність достовірної інформації призводить до необґрунтованості управлінських рішень, а несвоєчасне використання інформації значно впливає як на якість окремої господарської операції, так і на ефективність функціонування економічного суб'єкта у цілому. Поширеність використання інформації потребує чіткого визначення характерних рис та

особливостей групування інформаційних потоків за класифікаційними ознаками для розуміння механізму управління ними на підприємствах [2, 19].

Поняття «інформація» є багатозначним і може бути розглянутим з наступних позицій:

1. У «кібернетичному» розумінні поняття інформації широко використовується в системі керуючого сигналу, який передається лініями зв'язку.

2. У «філософському» розумінні інформація тісно пов'язана з такими поняттями, як взаємодія, відображення.

3. У «ймовірному» розумінні під інформацією розуміють відомості про об'єкти та явища навколишнього середовища, їх параметри, властивості і стан, які зменшують наявний ступінь невизначеності та неповноти знань.

4. З точки зору логістики інформаційний потік – це збір даних про матеріальний потік, його передачу, обробку і систематизацію з наступною віддачею готової інформації або сукупність циркулюючих у логістичній системі, між логістичною системою і зовнішнім середовищем повідомлень, необхідних для управління і контролю за логістичними операціями [3, 223].

5. У «звичайному» розумінні слово інформація застосовується як синонім інтуїтивно зрозумілих слів: відомості, значення, повідомлення, обізнаність.

6. Для людини це відомості, знання, повідомлення, які людина сприймає з навколишнього світу за допомогою органів чуття (зору, слуху, смаку, нюху, дотику).

7. Стосовно комп'ютерної обробки під інформацією розуміють певну послідовність символів (цифр, букв, звуків), що мають зміст і надані до/з комп'ютера у зрозумілому вигляді.

Для бізнесу інформація є вихідною складовою для прийняття управлінських рішень, його виконання, контролю та регулювання виробничого процесу. Основу інформаційного забезпечення складають постійний збір, обробка, оновлення, збереження та підготовка к використанню різних даних про виробництво, результати діяльності, тенденції розвитку, закономірності та перспективи бізнесу, що досліджуються, статистичні, фінансові данні.

Варто зазначити, що кількість і якість інформації визначає ефективність всієї системи управління підприємства у цілому.

Щоб бути корисною, інформація повинна володіти характеристиками. Ключовими властивостями інформації є:

- точність означає, що інформація не містить помилок;
- можливість перевірити інформацію (забезпечується, наприклад, таким способом: два фахівці створюють одну і ту ж інформацію незалежно один від одного, після чого отриману інформацію порівнюють);
- своєчасність означає, що одержувачі можуть отримати інформацію, коли їм це потрібно;
- актуальність;
- зрозумілість – інформація повинна бути надана в ясному і зрозумілому форматі;
- повнота – інформація повинна містити всі важливі відомості, які чекають від неї користувачі.

Вимірюється інформаційний потік кількістю обробленої або переданої інформації. Інформаційний потік ґрунтується на переміщенні паперових або електронних документів. Залежно від цього, він може вимірюватися або кількістю оброблених і переданих одиниць паперових документів або сумарною кількістю документорядків у цих документах, або кількістю інформації (біт), яка міститься в тому чи іншому повідомленні. Інформаційний потік характеризується такими параметрами: джерело виникнення; напрямок руху потоку; періодичність; вид існування; швидкість передачі та прийому; інтенсивність потоку тощо [3, 224].

Таким чином, у сучасних умовах з'являються нові якісні вимоги щодо інформаційного забезпечення діяльності підприємства, що повинно підвищити результативність господарської діяльності підприємства.

Джерела та література

1. Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

2. Іванова О. М. Характеристика та класифікація інформаційних потоків підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 13. С. 18–22.
3. Устенко А., Василик І. Потоки нафтогазовидобувних підприємств. *Економічний аналіз*. 2012. Вип 10. Ч. 3. С. 223–227.

Зеленська-Печена В. – аспірант

Науковий керівник: д. е. н., проф.

І. Семененко

Східноукраїнський національний

університет імені Володимира Даля

м. Сєверодонецьк, Україна

Стан бізнес-середовища на сході України

Державний розвиток залежить, перш за все, від створення сприятливих умов для населення, які мають постійно оптимізуватися за рахунок динамічного характеру потреб. Для сталого розвитку держави потрібно забезпечити ефективне та доцільне використання наявних ресурсів, створити умови для їх відновлення та примноження. Бізнес-середовище країни закладає основу до її матеріального процвітання. Саме від наявності та динаміки новоутворень суб'єктів підприємництва залежить наповненість державного бюджету, можливості експорту товарів та рейтинг на міжнародному ринку.

Дослідженню цієї проблематики як об'єкту дослідження присвятили свої роботи такі вчені, як М. Мельник, І. Біла, Н. Насікан, Н. Яценко, О. Беляєв, В. Бодров і західних науковців, як А. Шулу, А. Хоскінг, Г. Шмоллер, М. Портер, Р. Коуз, Д. Норт, Й. Шумпетер, та ін. На думку М. Мельника, бізнес-середовище – це сукупність окремих суб'єктів економіки, зовнішніх і внутрішніх чинників впливу. За визначенням Світового банку, бізнес-середовище представляє собою набір інституціональних, нормативно-правових та регуляторних умов, на засадах яких виконує свою господарську діяльність підприємство [1]. На нашу думку, бізнес-середовище – це екологія суб'єкту економіки, діяльність якого змінюється відповідно до умов середовища. Бізнес-середовище включає:

Державну підтримку – створення сприятливих нормативно-правових засад, пригнічення розвитку кримінальної середовища та створення програми підтримки для заохочення до заснування нових підприємств;

Інвестиційний клімат – залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів залежить від репутації держави на політичній арені та міжнародному ринку, для внутрішніх – програми кредитування та депозитні програми, купівельні можливості цінних паперів всіма мешканцями держави;

Інфляційні процеси – сталість вартості складових витрат – електроенергії, транспортних витрат, робочої сили, технічного оснащення – впливає на стабільність цінової політики вартості товарів і послуг, можливості до розвитку;

Сталий попит – для розвитку і, перш за все, утримання суб'єкта економіки на ринку, йому необхідно мати сталий попит, що залежить від купівельної спроможності вибраного сегменту, можливості експорту, які залежать від стратегій розвитку держави.

Сприятливі сталі умови для бізнесу відстежуються кількісними та якісними показниками діяльності, відповідністю розвитку бізнесу світовим тенденціям: питома вага інноваційної продукції та інноваційних підприємств, структура експорту, ступінь залежності економіки від факторів зовнішнього середовища тощо.

За часів незалежності, становлення та розвиток бізнес-середовища в Україні постійно відбувалися в формуванні системності та навичок підприємницької діяльності, накопиченні первісного капіталу. Проте відсутність стратегії суспільного розвитку держави і бізнесу при-